

Vergaderjaar 2014–2015

33 643

EU-voorstellen: Plant- en diergezondheidspakket COM (2013) 264, 260, 262, 265, 267 en 327

Nr. 17

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN ECONOMISCHE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 9 juni 2015

Met deze brief informeer ik u over de stand van zaken omtrent de voorstellen van de Europese Commissie voor een verordening Diergezondheid, verordening Plantgezondheid, verordening Teeltmateriaal en Controleverordening (het plant- en diergezondheidspakket). Dit is de vijfde voortgangsrapportage over het pakket. Ik verwijs hierbij naar mijn eerdere brieven van 19 december 2013, 18 maart 2014 en 1 juli 2014 (Kamerstuk 33 643, nrs 12, 14 en 15), en de geannoteerde agenda Landbouw- en Visserijraad 15–16 december 2014 (Kamerstuk 21 501-32, nr. 817).

Voorstel voor Verordening Diergezondheid

In de Raad van december 2014 hebben de lidstaten ingestemd met de compromistekst over de Diergezondheidsverordening en met het onderhandelingsmandaat aan het Voorzitterschap voor de triloog tussen Raad, Europees parlement en Commissie. De resultaten van de triloog zijn de afgelopen maanden besproken met de lidstaten. Op de meeste punten heeft het Europees parlement (EP) zijn amendementen laten vallen.

De verordening biedt onder andere de mogelijkheid om maatregelen te kunnen nemen tegen stammen van micro-organismen met antimicrobiële resistentie, wat voor Nederland een belangrijk punt is. Ook is dierenwelzijn, mede op mijn verzoek en dat van het EP, in een aantal overwegingen en artikelen opgenomen.

Een ander belangrijk punt voor Nederland was dat in de tekst van de verordening de lijst met dierziekten (artikel 5) wordt vastgesteld door middel van een uitvoeringshandeling. Het EP houdt echter vast aan zijn eis dat deze lijst in een bijlage van de verordening komt, die desgewenst kan worden gewijzigd door middel van een gedelegeerde handeling. De categorisatie van de ziekten (artikel 8) wordt, conform het compromisvoorstel in december 2014, wel met een uitvoeringshandeling geregeld.

Hoewel Nederland heeft aangegeven de voorkeur te hebben voor het oorspronkelijke voorstel om de lijst van ziekten te regelen via een uitvoeringshandeling, heeft Nederland ingestemd met het voorstel de lijst met ziekten op te stellen via een gedelegeerde handeling, gelet op het feit dat Nederland invloed blijft houden op de categorisatie van dierziekten. Nederland heeft ingestemd met het door het Lets voorzitterschap voorgestelde compromis en heeft steun gegeven voor een aangepast onderhandelingsmandaat om vanaf 13 mei de trilog te vervolgen. De verwachting is dat de onderhandelingen met het EP nog onder het Letse voorzitterschap worden afgerond.

Voorstel voor Verordening Plantgezondheid

In raadsverband hebben de lidstaten de wijzigingsvoorstellen van het Letse voorzitterschap over de verordening Plantgezondheid artikelsgewijs verder doorgenomen. Het voorzitterschap heeft in de Raadswerkgroep grote voortgang geboekt met de besprekingen. Echter hét controversiële punt van het open of gesloten importregime blijft onopgelost. Het compromis hiervoor van het voorzitterschap heeft onvoldoende steun van de lidstaten. De standpunten zijn niet gewijzigd. Dit betekent dat een aantal zuidelijke lidstaten vasthoudt aan het gesloten importregime. Een paar noordelijke lidstaten steunt het open importregime, terwijl andere lidstaten zich inzetten voor verdergaande maatregelen bij import van hoog risico teeltmateriaal zoals bomen en struiken. In juni zal in raadsverband verder worden gesproken over het fytosanitaire importregime. Nederland zal zich blijven inzetten voor een open en op risico gebaseerd importregime.

De compromistekst is verder op belangrijke punten aangepast aan de Nederlandse wensen. Zo zullen de administratieve lasten in het geval van het plantenpaspoort voor pot- en perkplanten binnen de perken blijven. En bij transit zijn alleen de noodzakelijke fytosanitaire eisen vermeld.

Het lijkt niet waarschijnlijk dat het Letse voorzitterschap in de Raad nog een onderhandelingsmandaat voor de trilog gaat vaststellen. Dit zal dan onder Luxemburgs voorzitterschap plaatsvinden.

Voorstel voor Verordening Teeltmateriaal

De Europese Commissie heeft besloten het voorstel voor een Verordening Teeltmateriaal in te trekken nadat eerder het Europees parlement hiertoe had opgeroepen. De Raad heeft hiermee ingestemd.

Voorstel voor Controleverordening

De lidstaten hebben afgelopen april het voorstel voor de Controleverordening voor de laatste keer in de raadswerkgroep besproken. Het Letse voorzitterschap heeft goede voortgang geboekt met de compromistekst. De compromistekst komt grotendeels overeen met de Nederlandse lijn. De lidstaten zijn echter nog steeds zeer verdeeld over twee belangrijke onderwerpen: de financiering van de officiële controles en de rol van de officiële dierenarts bij de hygiënecontroles.

Ten aanzien van de financiering van controles en het al dan niet verplicht doorberekenen van de controlekosten aan het bedrijfsleven zijn er veel lidstaten, waaronder Nederland, die dicht bij de status quo willen blijven (verplichte doorberekening in een beperkt aantal gevallen zoals hercontroles en minimumtarieven bij import), enkele lidstaten die terug willen naar volledige subsidiariteit, en enkele lidstaten die de Europese Commissie steunen in haar voorstel voor uitbreiding van de verplichte

retributies naar alle sectoren. Een meerderheid van lidstaten heeft zich tijdens de laatste raads werkgroep positief uitgelaten over het compromisvoorstel van het voorzitterschap. Dit voorstel is gebaseerd op de status quo en is in lijn met het kabinetsstandpunt Maat Houden 2014 (Kamerstuk 24 036, nr. 407). Nederland kan het compromisvoorstel daarom ook steunen.

Een aantal Zuid- en Oost Europese lidstaten wil graag een grotere rol van de officiële dierenarts bij vleeskeuring en hygiënetoezicht in slachthuizen en uitsnijderijen, en bij importcontroles. De Europese Commissie en een aantal lidstaten, waaronder Nederland, willen echter het huidige beleid behouden en de regelgeving op een aantal punten iets flexibeler maken zodat lidstaten meer ruimte hebben om zelf te bepalen of ze de officiële dierenarts of een andere deskundige overheidsinspecteur inzetten.

Naast de financiering van controles en de rol van de officiële dierenarts is er nog discussie over de reikwijdte van de verordening: een aantal lidstaten en het EP willen controles op teeltmateriaal schrappen uit het voorstel. De Europese Commissie wil deze controles graag binnen de reikwijdte houden. Nederland kan de Commissie hierin steunen.

Voor Nederland zou een aantal punten in het oorspronkelijke Commissievoorstel nadelig kunnen uitpakken voor de logistiek van de agrohandel, vooral op fytosanitair terrein. De meeste van deze punten (o.a. de koppeling van het voorgestelde EU-informatiesysteem ten aanzien van controles met nationale systemen) zijn nu in de compromistekst aangepast overeenkomstig de wens van Nederland. Er blijft nog een zorgpunt bestaan ten aanzien van transit en transshipment van fytosanitaire zendingen (zendingen die van een derde land naar een ander derde land gaan via de EU). De Europese Commissie wil dat hierbij altijd een documentcontrole wordt gedaan. Voor plantgezondheid is dit een nieuwe, en onnodige, eis die waarschijnlijk zal leiden tot hoge administratieve lasten en belemmeringen voor de snelheid van afhandeling. Nederland pleit daarom voor een uitzondering voor plantgezondheid.

De overgebleven discussiepunten en de EP-amendementen zullen de komende weken in raadsverband verder worden besproken. Onder het Letse voorzitterschap zal waarschijnlijk nog een begin worden gemaakt met de onderhandelingen met het EP.

Volgende voortgangsrapportage

Zodra zich belangrijke nieuwe ontwikkelingen voordoen zal ik dit aan uw Kamer melden. De eerstvolgende reguliere voortgangsrapportage over het pakket zal u najaar 2015 worden toegezonden.

De Staatssecretaris van Economische Zaken,
S.A.M. Dijkma